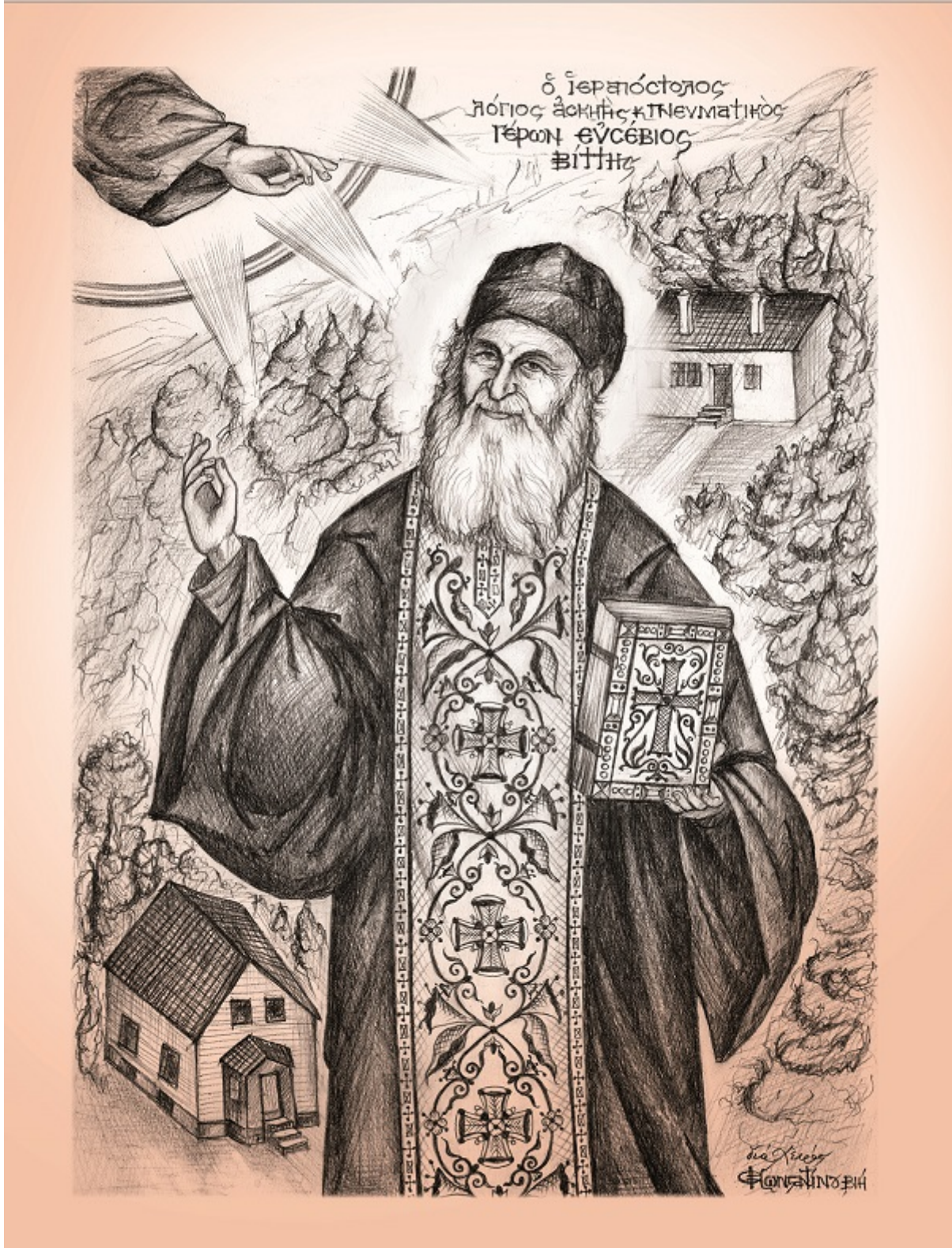

17 Μαρτίου 2020

Πατήρ Ευσέβιος Βίττης: Ο άνθρωπος ξέπεσε σε μια «παρά φύσιν» λειτουργικότητα

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Χαριτωμένες παραινέσεις](#)

Ἱερομόναχος, π. Ευσέβιος Βίττης (1927-2009)

Συνέχεια από εδώ: <http://www.diakonima.gr/?p=486071>

Ο άνθρωπος ως σύνολο ψυχικών δυνάμεων όπως τον έπλασε ο Θεός αρχικά, είχε μια μοναδική λειτουργικότητα.

Η λειτουργικότητα του ανθρώπου σύμφωνα με το σοφό σχέδιο της αγαθότητας του Θεού, που τον δημιούργησε, αφορούσε στην εθελούσια αγαπητική φορά του ανθρώπου προς τον Δημιουργό του, ώστε να φτάνη ανεφίκτως, να βυθίζεται αβυθίστως στη Θεότητα και να την προσεγγίση απροσεγγίστως με όλο και πιο στενή, όλο και πιο βαθειά αγαπητική ένωση μαζί της.

Μέσω δε αυτής της ενώσεως με τον Θεό να πετυχαίνει την ένωσή του και με όλα τα άλλα δημιουργήματα είτε λογικά, όπως είναι οι άνθρωποι, κυρίως προς αυτούς, αλλά και με όλα τα άλλα δημιουργήματα, όπως την παρουσιάζει ο άγιος Ισαάκ ο Σύρος.

Η χρήση όμως του αυτεξουσίου του ανθρώπου, η όχι σωστή, όπως θα έπρεπε να γινόταν «κατά φύσιν», ανέκοψε αυτήν τη φορά.

Ο άνθρωπος ξέπεσε σε μια «παρά φύσιν» λειτουργικότητα.

Και αυτό σήμαινε ανάμεσα στα άλλα, ότι οι δυνάμεις της ψυχής ως φορείς αγάπης, δεν χρησιμοποιούν τις ενέργειες των αισθήσεων ως όργανά τους, αλλά χρησιμοποιούνται οι ίδιες από τις αισθήσεις ως όργανά τους.

Δηλαδή ανατράπηκαν οι όροι. Σαν να πούμε, ότι δεν τραβούν πια σ' ένα κάρο, τα άλογα τον καροτσέρη, αλλά ο καροτσέρης τα άλογα!

Έτσι, αντί να συγκεντρώνη η ψυχή διά των αισθήσεων μέσα της τα διηρημένα από τη φύση τους στοιχεία σε έναν καινούργιο κόσμο, κάνοντας έτσι μια σύνθεση, ένα έργο δημιουργικό κατά το πρότυπο του Δημιουργού της, αφού της έδωσε αυτήν την ικανότητα, υποδουλώνεται η ψυχή στις αισθήσεις της και αιχμαλωτίζεται από τα πράγματα διά μέσου των αισθήσεων.

Με τον τρόπο αυτόν δεν είναι η ψυχή αυτή, που επιβάλλεται στα αισθητά και υλικά πράγματα, αλλά τα υλικά πράγματα επιβάλλονται κυριαρχικά σ' αυτήν με συνέπεια να οδηγείται σε «παρά φύσιν» υποταγή της σ' αυτά.

Όταν όμως οι δυνάμεις της ψυχής ντυθούν τη μορφή των αισθητών πραγμάτων και μορφοποιηθούν σύμφωνα με αυτά, τελικά υποκύπτουν σ' αυτά και έτσι η ψυχή, αντί να χρησιμοποιή κυριαρχικά και λειτουργικά ελεύθερα τα υλικά πράγματα, κυριαρχείται από αυτά.

«Διά μέσης σαρκός, παρατηρεί ένας άγιος, προς την ύλην η ψυχή κινουμένη την χοϊκήν υποδύεται μορφήν», γίνεται δηλαδή και η ίδια χωματένια και συζεύγνυται το άλογο σχήμα, που έχουν τα αισθητά, χάνοντας έτσι τον πνευματικό της χαρακτήρα.

Και για να γίνω πιο συγκεκριμένος, γι' αυτό έχουμε ανθρώπους, που γίνονται σκλάβοι και όχι αφεντικά π.χ. του χρήματος, σκλάβοι του ποτού, σκλάβοι του τζόγου, κ.λπ. κ.λπ.

Καρπός αυτής της υποταγής, της παράλογης αυτής χρήσεως είναι τα τέρατα, που αλλιώς τα ονομάζουμε πάθη.

Και είναι επόμενο στην περίπτωση αυτή να εκμηδενίξη η ψυχή τον εαυτό της «θυμούς και επιθυμίας και ηδονάς διά των ειρημένων απρεπείς εφευρίσκουσα».

Μια ματιά στον σύγχρονο άνθρωπο και τις εκδηλώσεις της ζωής του μας πείθει για την αλήθεια της απόψεως αυτής.

Η ηδονή, για την οποία κάνει λόγο αυτή η πατερική ρήση, είναι τρόπος

αισθησιακής ενέργειας, που συνίσταται στην ώθησή της από την άλογη επιθυμία, από παρά φύσιν επιθυμία και όχι κατά φύσιν, που θέλει ο Δημιουργός.

Απόσπασμα από το βιβλίο του Ιερομονάχου, π. Ευσεβίου Βίττη, «Εμείς και η αγάπη μας», των εκδόσεων «Ορθόδοξος Κυψέλη».